

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/1103/2015
Identifikačné číslo spisu:	3712208829
Dátum vydania rozhodnutia:	11.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Franciscy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:3712208829.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Franciscyho a sudkyň JUDr. Daniely Sučanskej a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v spore žalobcu PRIMA ŠPORT, o. z., so sídlom v Považskej Bystrici, Tatranská č. 298, IČO: 340 575 95, zastúpeného JUDr. Máriou Bustinovou, advokátkou so sídlom v Trenčianskych Tepliciach, Šrobárova č. 9, proti žalovanej SPP - distribúcia, a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy č. 44/b, IČO: 359 107 39, zastúpenej spoločnosťou AKMG, s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Dolná 6A, IČO: 368 005 89, o vypratanie nehnuteľnosti, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 10 C 85/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 13. augusta 2015 sp. zn. 19 Co 54/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 25. novembra 2014 č.k. 10 C 85/2012-195 uložil žalovanej, aby do šiestich mesiacov vypratala časť parcely č. XXXX/XXX v katastrálnom území PX. (zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX ako parcela č. XXXX/XXX - zastavané plochy a nádvoria vo výmere XXXX m²) tak, že odstráni na nej sa nachádzajúce plynové vedenie zakreslené v znaleckom nákrese Ing. U. K. z 28. augusta 2013 červenou farbou (ďalej len „sporná časť parcely“); rozhodol tiež o trovách konania. V odôvodnení uviedol, že plynové vedenie bolo na spornej časti parcely zriadené na základe stavebného povolenia z 26. septembra 1991 za účinnosti zákona č. 67/1960 Zb. o výrobe, rozvode a využití vyhrievacích plynov (Plynárenský zákon - ďalej len „zákon č. 67/1960 Zb.“). V zmysle § 22 ods. 1 písm. a/ zákona č. 67/1960 Zb. vzniklo plynárenským podnikom oprávnenie zriaďovať a prevádzkať na cudzích pozemkoch v rozsahu vyplývajúcom z rozhodnutia o prípustnosti stavby plynovodnej siete. V danom prípade bolo znaleckým dokazovaním preukázané, že plynové vedenie bolo realizované v rozpore so stavebným povolením. Pokiaľ sa stavebník plynového vedenia odklonil od naprojektovanej trasy určenej v stavebnom povolení, nevzniklo mu k spornej časti parcely vecné bremeno. Vznik vecného bremena je viazaný na vydanie stavebného povolenia, nie na obsah kolaudačného rozhodnutia. Kolaudačnému rozhodnutiu v tomto prípade

nepredchádzalo žiadne rozhodnutie o povolení zmeny stavby pred jej dokončením a stavebný úrad povolil užívanie plynového vedenia v rozsahu stavebného povolenia; v kolaudačnom rozhodnutí nevymedzil odlišne rozsah vecného bremena. Plynové vedenie na spornej časti parcely treba preto považovať za neoprávnenú stavbu. Vzhľadom na to nemohlo vzniknúť k spornej časti parcely vecné bremeno, obsahom ktorého by bolo oprávnenie žalovanej užívať spornú časť parcely a povinnosť žalobcu strpieť výkon tohto práva. Žalovaná nemohla vecné bremeno k spornej časti parcely nadobudnúť ani vydržaním. Žalobkyňa sa preto v konaní opodstatnene domáhala ochrany svojho vlastníctva podľa § 135c Občianskeho zákonníka. V danom prípade je účelnosť odstránenia plynového vedenia daná tým, že inak žalobca nemôže na svojom pozemku zriadiť plánovanú športovú halu. Verejný záujem na riadnom zabezpečení distribúcie zemného plynu nebude ohrozený, lebo z hľadiska technického je možná prekládka plynového vedenia. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie opodstatnene podanej žalobe vlastníka pozemku, na ktorom bolo bez oprávnenia zriadené plynové vedenie, v celom rozsahu vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 142 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

2. Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 13. augusta 2015 sp. zn. 19 Co 54/2015 napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietol; rozhodol tiež o trovách konania. V odôvodnení uviedol, že na základe výsledkov ním zopakovaného dokazovania dospel k záverom, ktoré sú odlišné od skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie. Poukázal na to, že žalobca sa domáhal vypratania spornej časti parcely odstránením plynového vedenia. Ide o vlastnícku žalobu (§ 126 Občianskeho zákonníka), ktorá vo všeobecnosti môže byť úspešná, ak žalobca preukáže jednak svoje vlastnícke právo, jednak to, že žalovaný mu vec zadržáva neprávom. Nakoľko k tvrdenému zásahu do práv vlastníka pozemku (spornej časti parcely), došlo plynovým vedením, ktoré je nehnuteľnosťou, prostriedkom ochrany vlastníckych práv môže byť len žaloba podľa ustanovenia § 135c Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalovaná nie je oprávnená z vecného bremena, lebo pôvodne naprojektovaná trasa plynového vedenia nebola dodržaná a k realizácii plynového vedenia došlo v rozpore so stavebným povolením. Podľa názoru odvolacieho súdu samotný odklon trasy realizovaného plynového vedenia od projektu a stavebného povolenia nemôže byť dôvodom brániacim vzniku vecného bremena oprávňujúceho žalovanú užívať spornú časť parcely. Odvolací súd zdôraznil, že ak je pre posúdenie veci podstatná otázka, o ktorej bolo vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza (§ 135 ods. 2 O.s.p.). Existencia vecného bremena má oporu v skutkových zisteniach odvolacieho súdu. Podľa týchto zistení Obvodný úrad životného prostredia v Považskej Bystrici vydal 26. septembra 1991 stavebné povolenie, ktorým povolil stavbu „Rekonštrukcia VTL prípojky ZVL Považská Bystrica v kat. území Považská Bystrica na pozemku parc. č. - líniová stavba“ a určil podmienky pre uskutočnenie tejto stavby. Stavebnému povoleniu predchádzalo vydanie územného rozhodnutia z 24. mája 1991, v zmysle ktorého sa líniová stavba má realizovať aj na parcele č. XXXX/X v katastrálnom území Považská Bystrica. Obvodný úrad životného prostredia v Považskej Bystrici vydal dňa 24. júna 1992 rozhodnutie o povolení zmeny stavby pred dokončením; 25. marca 1996 vydal kolaudačné rozhodnutie, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že predmetná líniová stavba bola realizovaná v súlade s dokumentáciou overenou stavebným úradom v stavebnom konaní a boli dodržané podmienky územného rozhodnutia o umiestnení stavby, stavebného povolenia a zmeny stavby pred dokončením. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu teda trasa plynového vedenia podľa právoplatného kolaudačného rozhodnutia je totožná so skutočným stavom v teréne. Argumentácia žalobcu o protiprávnom zásahu žalovanej do jeho vlastníckeho práva je preto neopodstatnená. Pokiaľ žalobca tvrdil, že plynové vedenie mu bráni realizovať na pozemku v jeho vlastníctve výstavbu športovej haly, a preto sa usiluje dosiahnuť prekládku trasy tohto vedenia, odvolací súd konštatoval, že v posudzovanom prípade ide o vecné bremeno zriadené vo verejnom záujme, právna úprava ktorého patrí do verejného práva. Ide tu o verejnoprávne obmedzenie vlastníckeho práva. Premiestnenie plynového vedenia je inštitútom upraveným verejnoprávnou normou; o preložení plynového vedenia nie je oprávnený rozhodovať civilný súd. V individuálnych okolnostiach daného sporu nebol preto dôvod vyhovieť podanej žalobe.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Podľa jeho názoru spočíva napadnutý rozsudok na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), podstatou

ktorého je nepodložený právny záver, že „vecné bremeno vzniklo právoplatnosťou kolaudačného rozhodnutia napriek tomu, že stavba nebola zrealizovaná na mieste, na ktorom bola povolená. Preto vybudovanie stavby v rozpore so stavebným povolením nemôže mať za následok vznik vecného bremena“. Dovolateľ za vecne správne označil závery súdu prvej inštancie, v zmysle ktorých plynové vedenie nebolo vedené podľa pôvodne určenej trasy, jeho zriaďovateľ nedodržiaval obmedzenia vyplývajúce zo stavebného povolenia a porušil zákon. Vzhľadom na to k spornej časti parcely nevzniklo vecné bremeno a žalovaná nie je oprávnená užívať spornú časť parcely. Z týchto dôvodov žalobca žiadala napadnutý rozsudok zmeniť tak, že „odvolanie žalovanej zamietne“, jeho žalobe vyhovie a prizná mu náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že napadnutý rozsudok spočíva na správnych skutkových a právnych záveroch. Podľa jej názoru je oprávnená užívať spornú časť parcely, a to právnym titulom vecného bremena, ktoré vzniklo zo zákona č. 67/1990 Zb. a nebolo dotknuté neskoršou právnou úpravou. Na tom nič nemení, že pri výstavbe plynového vedenia (líniovej stavby) došlo k odklonu od pôvodne naprojektovanej trasy. Kolaudačným rozhodnutím príslušný orgán konštatoval, že stavba bola postavená v súlade s overenou dokumentáciou, pričom boli dodržané podmienky územného rozhodnutia, stavebného povolenia a zmeny stavby pred dokončením. Z tohto kolaudačného povolenia boli súdy povinné vychádzať (§ 135 ods. 2 O.s.p.). Žalobca sa v danom prípade v rozpore so zaužívanou praxou snaží dosiahnuť vypratanie časti spornej parcely. Z týchto dôvodov žiadala dovolanie zamietnuť s tým, že žalovaný bude zaviazaný zaplatiť jej náhradu trov dovolacieho konania.

5. Dovolanie bolo podané 21. októbra 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) a ktorá je zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 CSP), skúmal dôvodnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP). Dospel k záveru, že dovolanie treba zamietnuť.

7. Dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod pre zastavenie konania alebo odmietnutie dovolania, vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Do uvedeného dňa bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. Prípustnosť dovolania proti rozsudku upravoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie proti zmeňujúcemu rozsudku bolo prípustné v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. V danom prípade je dovolaním napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie žalobcu teda vyvolalo procesný účinok, ktorý zostáva zachovaný aj po 1. júli 2016 (§ 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho bolo potrebné dovolateľom napadnuté rozhodnutie podrobiť meritórnemu dovolaciemu prieskumu.

8. Právny poriadok platný a účinný v čase podania dovolania (§ 242 ods. 1 O.s.p.) ukladal dovolaciemu súdu, aby aj ex offo posúdil, či v konaní nedošlo k niektorej zo závažných procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p. alebo k tzv. iným procesným vadám v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. majúcim za následok nesprávne rozhodnutie. Procesné vady tejto povahy neboli v dovolaní namietané a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo.

9. Žalobca v dovolaní namietol, že zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k

nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. Podľa presvedčenia dovolateľa odvolací súd vec nesprávne posúdil v otázke oprávnenia žalovanej užívať spornú časť parcely.

11. Plynárenským podnikom prislúcha oprávnenie zriaďovať a prevádzať na cudzích pozemkoch v rozsahu vyplývajúcom z rozhodnutia o prípustnosti stavby, plynovodné siete (§ 22 ods. 1 písm. a/ zákona č. 67/1960 Zb.). O oprávneniach uvedených v odseku 1, o náhrade škody za výkon týchto opatrení, o vecných bremenách, o práve domáhať sa zmeny alebo preloženia plynovodnej siete, prípadne podzemného zásobníka a o konaní, platia obdobne predpisy o výrobe, rozvode a spotrebe elektriny (§ 22 ods. 5 zákona č. 67/1960 Zb.). Energetickým podnikom prislúcha oprávnenie stavať a prevádzať na cudzích nehnuteľnostiach v rozsahu vyplývajúcom z povolenej stavby elektrické vedenie [§ 22 ods. 1 text pred čiarkou zákona č. 79/1959 Zb. o výrobe, rozvode a spotrebe elektriny (elektrizačný zákon) - ďalej len „zákon č. 79/1959 Zb.“]. Oprávnenia podľa odseku 1 vznikajú povolením na stavbu vedenia a zanikajú zrušením vedenia (§ 22 ods. 3 veta prvá zákona č. 79/1959 Zb.). Povinnosť trpieť výkon oprávnení uvedených v odseku 1 viazne na dotýčnej nehnuteľnosti ako vecné bremeno (§ 22 ods. 5 zákona č. 79/1959 Zb.). V zmysle § 42 ods. 2 zákona č. 70/1998 Z.z. o energetike a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov zostávajú nedotknuté oprávnenia k cudzím nehnuteľnostiam, ako aj obmedzenia ich užívania, ktoré vznikli pred účinnosťou tohto zákona (t.j. pred 1. júlom 1998). Podľa § 69 ods. 10 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov oprávnenia k cudzím nehnuteľnostiam, ako aj obmedzenia ich užívania, ktoré vznikli pred účinnosťou tohto zákona (t.j. pred 1. januárom 2005) zostávajú nedotknuté. V zmysle § 96 ods. 4 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov oprávnenia k cudzím nehnuteľnostiam, ako aj obmedzenia ich užívania, ktoré vznikli pred účinnosťou tohto zákona (t.j. pred 1. septembrom 2012) zostávajú nedotknuté.

12. Z vyššie uvedených predpisov vyplýva, že pozemky v cudzom vlastníctve, na ktorých plynárenský podnik zriadil plynovodnú sieť, sú v rozsahu vyplývajúcom z rozhodnutia o prípustnosti stavby zaťažené zákonným (legálnym) vecným bremenom, obsahom ktorého je (medziiným) oprávnenie plynárenského podniku užívať pozemok a povinnosť vlastníka pozemku strpieť toto užívanie plynárenským podnikom.

13. V danom prípade žalobca tvrdil, že v zmysle stavebného povolenia, ktorým bolo rozhodnuté o prípustnosti výstavby plynového vedenia, nemalo byť toto vedenie smerované cez spornú časť parcely. Z toho vyvodzoval, že sporná časť parcely nebola a ani v súčasnosti nie je „v rozsahu vyplývajúcom z rozhodnutia o prípustnosti stavby“ zaťažená vecným bremenom oprávňujúcim žalovanú užívať ju.

14. Na základe odvolacím súdom zopakovaného dokazovania bolo zistené, že Obvodný úrad životného prostredia v Považskej Bystrici vydal 26. septembra 1991 stavebné povolenie, ktorým povolil stavbu „Rekonštrukcia VTL prípojky ZVL Považská Bystrica v kat. území Považská Bystrica na pozemku parc. č. - líniová stavba“. Stavebnému povoleniu predchádzalo vydanie územného rozhodnutia z 24. mája 1991, v zmysle ktorého sa líniová stavba má realizovať aj na parcele č. XXXX/X v katastrálnom území Považská Bystrica. Obvodný úrad životného prostredia v Považskej Bystrici vydal 24. júna 1992 rozhodnutie o povolení zmeny stavby pred dokončením; 25. marca 1996 vydal kolaudačné rozhodnutie č. ŽP0070/96-327.A/2-Z1. Z odôvodnenia tohto kolaudačného povolenia vyplýva, že plynové vedenie bolo zriadené v súlade s dokumentáciou overenou stavebným úradom v stavebnom konaní. Stavebný úrad ako orgán na to oprávnený konštatoval, že boli dodržané podmienky územného rozhodnutia o umiestnení stavby, stavebného povolenia a zmeny stavby pred dokončením.

15. Dokončenú stavbu, prípadne jej časť spôsobilú na samostatné užívanie alebo tú časť stavby, na ktorej sa vykonala zmena alebo udržiavacie práce, pokiaľ tieto stavby vyžadovali stavebné povolenie, možno užívať len na základe kolaudačného rozhodnutia [§ 76 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. stavebného zákona (ďalej len „zákon č. 50/1976 Zb.“)]. Kolaudačné konanie vykonáva stavebný úrad, ktorý vydal

stavebné povolenie alebo povolil terénne úpravy, ťažobné a im podobné alebo s nimi súvisiace práce, ako aj informačné, reklamné a propagačné zariadenia (§ 77 zákona č. 50/1976 Zb.). V kolaudačnom konaní stavebný úrad najmä skúma, či sa stavba uskutočnila podľa dokumentácie overenej stavebným úradom v stavebnom konaní a či sa dodržali zastavovacie podmienky určené územným plánom zóny alebo podmienky určené v územnom rozhodnutí a v stavebnom povolení. Ďalej skúma, či skutočné realizovanie stavby alebo jej užívanie nebude ohrozovať verejný záujem, predovšetkým z hľadiska ochrany života a zdravia osôb, životného prostredia, bezpečnosti práce a technických zariadení (§ 81 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb.). Stavebný úrad spíše o ústnom pojednávaní protokol, ktorý obsahuje a/ označenie stavby, b/ zistenie, či sa dodržali podmienky územného rozhodnutia a stavebného povolenia a či sa vyhovel všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu, c/ porovnanie skutočného realizovania dokončenej stavby s projektovou dokumentáciou overenou stavebným úradom, d/ súpis zistených odchýlok od skutočného realizovania stavby, prípadne odkaz na podklady kolaudačného rozhodnutia, e/ námietky účastníkov konania, f/ stanoviská dotknutých orgánov (§ 81a ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb.).

16. Podľa § 135 ods. 1 a 2 O.s.p. bol súd viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd bol tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej bol súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihniteľný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; súd však nebol viazaný rozhodnutím v blokovanom konaní. Inak otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu, mohol súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, bol súd povinný z neho vychádzať.

17. K otázke, či a do akej miery je civilný (občianskoprávny) súd oprávnený skúmať a posudzovať obsah správnych (administratívnych) aktov, sa najvyšší súd podrobne vyjadril už vo viacerých rozhodnutiach vydaných pred 1. júlom 2016.

17.1. V rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 157/2007 najvyšší súd konštatoval, že mimo rámca správneho súdnictva nie je občianskoprávny súd oprávnený skúmať ani platnosť ani zákonnosť správnych aktov. Občianskoprávny súd v prípadoch, v ktorých je to potrebné, skúma iba to, či ide vôbec o správny akt a (a nie paakt) vydaný v medziach právomoci príslušného orgánu, ktorý je právoplatný a vykonateľný. Na tom zotrval aj ďalších rozhodnutiach (porovnaj 1 Cdo 56/2003, 2 Cdo 24/2007, 3 Cdo 12/2016, 4 Cdo 123/2003, 5 Cdo 97/2009).

17.2. V rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 157/2007 najvyšší súd konštatoval tiež, že mimo povinnosť skúmať, či predpokladaný správny akt vôbec je správnym aktom (či nie je paaktom) a či ide o akt vydaný v medziach právomoci príslušného orgánu, sú súdy rovnako povinné zaoberať sa tým, či správny akt nadobudol právoplatnosť a či je vykonateľný. Pri kategórii aktov, ktoré sú len vecne chybné alebo nezákonné platí prezumpcia ich správnosti; pokiaľ takéto akty nie sú vymedzeným postupom opravené alebo zrušené a musia byť považované za bezchybné, majú právne účinky a sú pre súdy v zmysle § 135 ods. 2 O.s.p. záväzné.

18. V preskúmvanej veci nebolo sporné, že kolaudačné povolenie vydal Obvodný úrad životného prostredia v Považskej Bystrici 25. marca 1996 pod č. ŽP0070/96-327.A/2-Z1 (ďalej len „kolaudačné rozhodnutie“) ako orgán na to oprávnený v konaní patriacom do jeho právomoci a že toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 17. apríla 1996. V zmysle vyššie uvedeného neboli súdy oprávnené skúmať vecnú správnosť kolaudačného rozhodnutia. Pokiaľ stavebný úrad v kolaudačnom rozhodnutí konštatoval, že plynové vedenie bolo realizované v súlade s dokumentáciou overenou stavebným úradom v stavebnom konaní a že boli dodržané podmienky územného rozhodnutia o umiestnení stavby, stavebného povolenia a zmeny stavby pred dokončením, bolo potrebné z tohto rozhodnutia vychádzať (§ 135 ods. 2 O.s.p.) a v nadväznosti na jeho obsah konštatovať, že žalovaná neužíva spornú časť parcely neoprávnene, ale ako oprávnená z vecného bremena zriadeného v zmysle zákona č. 67/1960 Zb. (v spojení so zákonom č. 67/1959 Zb.), ktoré nezaniklo ani v dôsledku zmien, ktoré priniesli neskoršie právne úpravy (viď bod 11.).

19. Zo spisu vyplýva zámer žalobcu zriadiť na svojom pozemku v katastrálnom území Považská Bystrica vedenom ako parcela č. XXXX/XXX športovú halu, výstavbe ktorej (v zmysle jeho tvrdení) bráni skutočnosť, že na uvedenej parcele sa nachádza plynové zariadenie žalovanej. Podanou žalobu sa domáhal „vypratania pozemku odstránením stavby“ na ňom sa nachádzajúcej. V zmysle § 22 ods. 5 zákona č. 67/1960 Zb. v spojení s § 23 ods. 2 zákona č. 79/1959 Zb. mal vlastník pozemku právo požiadať plynárenský podnik o zmenu alebo preloženie (to znamená odstránenie na danom mieste a umiestnenie na inom mieste) plynovodnej siete vtedy, keď sa vecné bremeno zmenou okolností, za ktorých vzniklo, ocitlo v hrubom nepomere k výhode plynárenského podniku. Uvedené zákony predpokladali, že v prípade nedosiahnutia dohody bude rozhodovať administratívny orgán; nevyplývalo z nich teda oprávnenie civilného (občianskoprávneho) súdu rozhodovať o povinnosti preložiť (odstrániť) plynové vedenie.

20. Žalobca podal vlastnícku žalobu (§ 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ktorou sa domáhal vypratania pozemku v jeho vlastníctve. Žaloba o vypratanie pozemku slúži na ochranu vlastníctva vlastníka pozemku, na ktorom niekto iný neoprávnene umiestnil hnutelné veci, alebo ktorý (pozemok) niekto iný neoprávnene užíva. Osobitnou je žaloba vlastníka pozemku, ktorou sa domáha, aby súd rozhodol o odstránení stavby neoprávnene zriadenej na pozemku (§ 135c ods. 1 Občianskeho zákonníka). Žaloba na vypratanie pozemku nesmeruje zároveň nevyhnutne aj na odstránenie stavby (nehnutelnosti) na ňom sa nachádzajúcej; nie je však vylúčené, aby sa vlastník pozemku domáhal žalobou vypratania pozemku a zároveň odstránenia stavby neoprávnene na ňom zriadenej.

21. Výsledky dokazovania vykonaného odvolacím súdom preukázali, že plynové zariadenie na spornej časti pozemku bolo zriadené v súlade s rozhodnutiami príslušného orgánu; nejde teda o stavbu nepovolenú (viď body 14. a 18.). Právny predchodca žalobcu (pôvodný vlastník pozemku) súhlasil so zriadením plynového vedenia. Žalovaná jeho výstavbou realizovala svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona; nejde teda o stavbu neoprávnenú (viď bod 11.). Žalovanú aj v súčasnosti treba považovať za subjekt, ktorý je nositeľom oprávnenia zo zákonného (legálneho) vecného bremena. Vzhľadom na to, že tak zariadenie plynového vedenia, ako aj užívanie spornej časti parcely nenesú znak neoprávnenosti, rozhodol odvolací súd správne tak, že neopodstatnenú žalobu zamietol.

22. Z dôvodov vyššie uvedených dospel najvyšší súd k záveru, že žalobcove dovolanie síce vyvolalo procesný účinok umožňujúci uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu (§ 470 ods. 2 CSP v spojení s § 238 ods. 1 O.s.p.), výsledok najvyšším súdom uskutočneného dovolacieho prieskumu ale vedie k záveru, že dovolanie žalobcu neopodstatnene smeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nespočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

23. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcu zamietol podľa § 448 CSP.

24. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania.

25. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

26. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

